ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 27.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 3-го Апрѣля — 1845 — Wilno. WTOREK, 3-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28 *Марта*.

Повѣренному въ Дѣлахъ при Португальскомъ Дворѣ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Графу *Строганову*, повелѣно быть Императорскимъ Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при томъ же Дворѣ.

— Состоящему при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Ознобишину*, Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Полтавскаго Гражданскаго Губернатора.

— Вятскій Вице-Губернаторъ, Статскій Совѣтникъ *Подаринъ*, Всемилостивѣйше уволенъ, согласно прошенію его, по домашнимъ обстоятельствамъ, вовсе отъ службы, и повелѣно быть тамошнимъ Вице-Губернаторомъ служащему по вѣдомству Министерства Народнаго Просвѣщенія, Надворному Совѣтнику *Костливцову*.

—

Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Правительствующему Сенату, 17-го Марта, изображено:

„Въ ознаменованіе особеннаго Нашего благоволенія къ заслугамъ Предсѣдателя Государственнаго Совѣта и Комитета Министровъ, Нашего Генералъ-Адъютанта Князя *Васильчикова*, Всемилостивѣйше жалуемъ ему въ потомственное владѣніе, на основаніи постановленныхъ въ продолженіи Свод. Зак. (изд. 1842 года) т. IX прилож. къ ст. 913 правилъ о маіоратныхъ имѣніяхъ, изъ пріобрѣтеннаго на сей предметъ у Графа Зубова имѣнія, Ковенской Губерніи Россіенскаго Уѣзда, восемь ключей: Таурогенскій съ мѣстечкомъ Таурогенъ, Кангаловскій Валеріановскій, Пожерукскій, Зубовщизненскій, Войдылышскій, Александровскій и Посвентскій, со всѣми къ онымъ принадлежностями, землями и угодьями и съ обращеніемъ находящихся въ сихъ имѣніяхъ крѣпостныхъ поселянъ въ обязанные крестьяне. Въ слѣдствіе сего повелѣваемъ: 1) Пожалованное Генералъ-Адъютанту Князю *Васильчикову* маіоратное имѣніе облюстрировать по распоряженію Министра Государственныхъ Имуществъ, въ теченіе нынѣшняго года, на правилахъ, постановленныхъ въ 4 мъ пунктѣ означеннаго приложенія къ ст. 913, и по окончаніи люстраціи сдать оное владѣльцу съ перваго экономическаго термина, т. е. въ Апрѣлѣ 1846 года. 2) Для обезпеченія владѣльцу полнаго съ имѣнія дохода освободить оное отъ всѣхъ долговъ кредитнымъ установленіямъ, на основаніи особаго Нашего повелѣнія, даннаго Мини-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 28-*go Marca*.

Sprawującemu Interessa przy Dworze Portugalskim, Rzeczywistemu Radzcy Stanu Hrabiemu *Stroganowi*, rozkazano bydź Cesarskim Nadzwyczajnym Posłem i Pełnomocnym Ministrem przy tymże Dworze.

— Zostającemu przy Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Oznobiszynowi*, Najłaskawiéj rozkazano bydź w obowiązku Półtawskiego Cywilnego Gubernatora.

— Wiacki Wice-Gubernator, Radzca Stanu *Podaryn*, na własną prośbę Najłaskawiéj uwolniony ze służby, dla familijnych okoliczności, i rozkazano bydź tameczným Wice Gubernatorem służącemu w wydziale Ministerstwa Narodowego Oświecenia, Radzcy Dworu *Kostliwcowi*.

—

W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 17-go Marca, wyrażono:

„W dowód szczególnego Naszego zadowolenia z zasług Prezesa Rady Państwa i Komitetu Ministrów, Naszego Jenerał-Adjutanta Xięcia *Wasilczykowa*, Najłaskawiéj nadajemy mu na potomne posiadanie, stosownie do przepisanych w Dalszym Ciągu Układu Praw (wydania 1842 r.) T. IX Dodatku do artykułu 913 prawideł o dobrach majoratowych, z nabytych na ten przedmiot od Hrabi Zubowa dóbr, w gubernii Kowieńskiéj, powiecie Rosieńskim ośm kluczów, jako to: Taurogieński, z miasteczkiem Taurogi, Kangałowski, Waleryanowski, Pożeruski, Zubowszczyzniański, Wojdyłyński, Alexandrowski i Poświętski, ze wszystkiemi do nich przynależytościami, ziemiami, uroczyskami, i z zamianą stanu ich włościan na włościan obowiązkowych. W skutek tego Rozkazujemy: 1) Nadane Jenerał-Adjutantowi Xięciu *Wasilczykowowi*, majoratowe dobra opisać z rozrządzenia Ministra Dóbr Państwa, w ciągu bieżącego roku, według prawideł 4 punktu pomienionego Dodatku do artykułu 913, i po ukończeniu lustracyi podać one Posiadaczowi, od piérwszego ekonomicznego terminu, to jest w Kwietniu 1846 roku 2) Dla zapewnienia Posiadaczowi zupełnego z dóbr tych dochodu, oswobodzić je od wszelkich długów należnych Kredytowym Zakładom, na mocy oddzielnego rozkazu Naszego, danego Ministrowi Dóbr Państwa. Rządzący Senat nie omieszka, ku wykonaniu niniejszego, uczynić stosowne rozporządzenia.“

стру Государственныхъ Имуществъ. Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать объ исполненіи сего надлежащее распоряженіе."

ПОЛОЖЕНІЕ

о подчиненіи Евреевъ въ Городахъ и Уѣздахъ общему управленію, съ уничтоженіемъ Еврейскихъ кагаловъ.

(*Окончаніе.*)

§ 11. Думы и Ратуши, изъ имѣющихся у нихъ свѣдѣній о всѣхъ доходахъ общаго и вспомогательнаго коробочнаго сбора, и о всѣхъ предметахъ расходовъ по Еврейскимъ обществамъ, составляютъ смѣту симъ расходамъ какъ вообще по уѣзду, такъ и въ частности по каждому мѣстечку, и означивъ, сколько изъ оныхъ можетъ быть отнесено на коробочный сборъ общій или вспомогательный и сколько за тѣмъ должно подлежать къ сбору съ обществъ, объявляютъ таковыя смѣты Евреямъ чрезъ мѣстныя полицейскія начальства. При семъ извѣщаютъ, когда именно и въ какомъ мѣстѣ должно быть собраніе Евреевъ для раскладки сборовъ.

§ 12. Раскладка сборовъ съ Евреевъ есть двоякая: 1), раскладка государственныхъ податей и денежной земской повинности, которая исполняется по общему порядку, и 2), раскладка на содержаніе разныхъ Еврейскихъ общественныхъ богоугодныхъ и служебныхъ предметовъ. — Въ первой изъ сихъ раскладокъ участвуетъ все вообще Еврейское общество; вторая же раскладка производится чрезъ избранныхъ отъ Еврейскихъ обществъ уполномоченныхъ, которые назначаются для сдѣланія одной только именно порученной имъ раскладки, и допускаются въ сіе званіе не иначе, какъ съ утвержденія мѣстнаго Начальника губерніи или области.

§ 13. За соблюденіемъ при семъ случаѣ порядка и тишины, въ городахъ имѣютъ наблюденіе городскія полиціи, а въ мѣстечкахъ и селеніяхъ, гдѣ нѣтъ особаго полицейскаго управленія, земскія полиціи, или особо командируемые для того чиновники, безъ всякаго впрочемъ вмѣшательства въ дѣла самой раскладки.

§ 14. По каждой изъ двухъ раскладокъ, означенныхъ въ § 12-мъ, составляются отдѣльные раскладочные реестры, которые представляются уполномоченными за ихъ подписаніемъ въ Думу или Ратушу въ двойныхъ экземплярахъ.

§ 15. Ежели Дума или Ратуша, при разсмотрѣніи произведенныхъ въ обществахъ раскладокъ, встрѣтитъ какія либо сомнѣнія, то пригласивъ въ свое присутствіе уполномоченныхъ, требуетъ отъ нихъ поясненій. Подлинные раскладочные реестры, по разсмотрѣніи Думою и по сдѣланіи въ оныхъ необходимыхъ дополненій или измѣненій, прошнуровываются и утверждаются всѣми Членами Думы и ея печатью. Одинъ экземпляръ дается сборщикамъ податей при тетрадяхъ для записыванія прихода и расхода податей, и по окончаніи года представляется ими въ Думу; другой же экземпляръ хранится въ Думѣ для справокъ.

§ 16. Евреи, живущіе въ городахъ и мѣстечкахъ, избираютъ изъ благонадежнѣйшихъ людей своего сословія сборщиковъ податей и ихъ помощниковъ. Сборщики исполняютъ обязанности старостъ мѣщанскихъ и цеховыхъ обществъ, предписанныя Св. Зак. тома V-го въ Уставѣ о податяхъ ст. 218 и 220—254, а помощники ихъ поступаютъ по инструкціи, данной на основаніи тѣхъ же статей, но ни тѣ ни другіе не имѣютъ предоставленнаго сими статьями старостамъ наблюденія, дабы платящіе за малолѣтныхъ, обѣднѣвшихъ и проч., не несли сей тягости по достиженіи первыми узаконеннаго возраста, и въ случаѣ поправленія состоянія послѣднихъ; все сіе въ Еврейскихъ обществахъ опредѣляется при самомъ составленіи раскладокъ и разсматривается подлежащими Думами или Ратушами.

§ 17. Число сборщиковъ податей и ихъ помощниковъ, утвержденіе въ сихъ должностяхъ, время службы и проч., опредѣляется статьями Св. Уст. о податяхъ, приведенными въ предъидущемъ § фѣ. Если же встрѣтятся недоумѣнія отъ раздробительности Еврейскихъ обществъ или по другимъ обстоятельствамъ, то предоставляется Генералъ-Губернаторамъ давать въ сихъ случаяхъ разрѣшеніе, руководствуясь вышеозначенными статьями и не допуская однако излишества въ назначеніи должностныхъ лицъ изъ Евреевъ,

USTAWA

O poddaniu Żydów po miastach i powiatach ogólnemu Zarządowi, ze zniesieniem Żydowskich Kahałów.

(*Dokończenie.*)

§ 11. Rady miejskie i Ratusze, z będących u siebie wiadomości o wszystkich dochodach ogólnego i posiłkowego krobkowego poboru, tudzież o wszystkich szczegółach rozchodów gmin Żydowskich, układają wykaz tychże rozchodów tak w ogólności na powiat jak i w szczególności na każde miasteczko, i oznaczywszy, ile z nich można zaspokoić z krobkowego ogólnego lub posiłkowego poboru, a ile za pomocą poboru z gmin, przesyłają takowe wykazy Żydom za pośrednictwem miejscowych władz policyjnych; zapowiadając przytém, gdzie i kiedy mianowicie ma nastąpić zebranie się Żydów dla rozkładu poborów.

§ 12. Rozkład poboru z Żydów jest dwojaki: 1) rozkład skarbowych podatków i pieniężnéj ziemskiéj powinności, który się podług ogólnego porządku wykonywa, i 2) rozkład na utrzymanie różnych Żydowskich ogólnych, dobroczynnych i służbowych przedmiotów. — W piérwszym z tych rozkładów bierze udział cała gmina Żydowska; drugi zaś wykonywa się za pomocą wybranych przez gminy Żydowskie pełnomocników, którzy nie piérwéj przypuszczają się do tego obowiązku aż po zatwierdzeniu przez miejscowego Naczelnika Gubernii lub obwodu.

§ 13. Nad utrzymaniem w tym razie porządku i spokojności, w miastach mają czuwać miejskie policye, a w miasteczkach i wsiach, gdzie niema osóbnego policyjnego zarządu ziemskie policye, lub umyślnie w tym celu wysłani urzędnicy, nie mieszając się jednak zgoła do samego rozkładu.

§ 14. Na każdy z dwóch rozkładów, w § 12 wyrażonych, układają się osóbne rejestra rozkładowe, które pełnomocnicy podpisawszy przedstawnją w dwóch exemplarzach do Rady miejskiéj lub Ratusza.

§ 15. Jeżeli Rada lub Ratusz rozpatrując ułożone w gminach rozkłady znajdzie w nich jakiekolwiek wątpliwości, tedy wezwawszy przed siebie pełnomocników żądać od nich będzie objaśnienia. Oryginalne rozkładowe rejestra, skoro je Rada przejrzy i niezbędne w nich uzupełnienia lub odmiany uczyni, przeciągają się sznurkiem i utwierdzają się podpisami wszystkich członków tudzież pieczęcią Rady. Jeden exemplarz wręcza się poborcóm podatków wraz z poszytami dla zapisywania przychodu i rozchodu podatków, a po upływie roku wnosi się na powrót do Rady; drugi zaś exemplarz zostaje w Radzie dla sprawdzań.

§ 16. Żydzi, w miastach i miasteczkach mieszkający, wybierają z pomiędzy najzaufańszych ludzi swojego stanu poborców i ich pomocników. Poborcy pełnią obowiązki starostów gmin miejskich i cechów, przepisane w Zbiorze Praw, T. V., w ustawie o podatkach, art. 218 i 220—254, pomocnicy zaś ich stosować się mają do instrukcyi, wydanéj na zasadzie tychże artykułów; ale ni jedni ni drudzy nie mają prawa czuwania, mocą tych artykułów nadanego starostom, aby płacący za małoletnich, zubożałych i t. d. nie ponosili tego ciężaru po dójściu piérwszych do prawnego wieku, a polepszeniu stanu drugich; wszystko to bowiem w gminach Żydowskich oznacza się przy samém układaniu rozkładów i rozpatruje się przez właściwe Rady i Ratusze.

§ 17. Ilość poborców i ich pomocników, utwierdzenie w tych obowiązkach, czas służby i t. d. przepisano w artykułach Ustawy o podatkach, wyrażonych w poprzedzającym §. Jeżeli zaś zajdą jakie wątpliwości z powodu rozdrobienia gmin Żydowskich, albo z innych jakich powodów, naówczas zostawuje się to do decyzyi Jenerał-Gubernatorów, na zasadzie wyżéj rzeczonych artykułów, nie dozwalając jednakże naznaczania zbytniéj ilości osób urzędowych z pomiędzy Żydów.

§ 18. Сборъ податей съ Евреевъ, которые будутъ имѣть право проживать въ незначительномъ числѣ душъ, въ казенныхъ селеніяхъ или въ помѣщичьихъ деревняхъ и фольваркахъ, возлагается, во первыхъ на сельскихъ сборщиковъ податей подъ наблюденіемъ управителей или администраторовъ, а во вторыхъ на самихъ владѣльцевъ, съ выдачею тѣмъ и другимъ отъ Думъ окладныхъ листовъ, податныхъ тетрадей и таблицъ, которыя вмѣстѣ съ деньгами должны быть представляемы отъ нихъ въ Думы и Ратуши.

§ 19. Сборщики податей обязаны вести въ исправности данныя имъ приходо-расходныя тетради или книги. Собранныя подати и суммы земскаго сбора немедленно вносятъ они въ мѣстное Уѣздное Казначейство, а сборы на разные Еврейскіе предметы—въ Думу или Ратушу, которыя, равно какъ и Казначейства въ пріемѣ отъ сборщиковъ денегъ, немедленно выдаютъ имъ квитанціи.

§ 20. Въ снабженіи какъ Еврейскихъ сборщиковъ податей, такъ и Городскихъ Думъ или Ратушъ книгами и тетрадями, въ опредѣленіи времени и количества взноса суммъ, въ повѣркѣ и обревизованіи ихъ, во взысканіи недоимокъ съ Евреевъ и въ представленіи отчетности самими Думами, поступается на основаніи постановленныхъ по сему предмету особыхъ правилъ.

§ 21. Денежныя суммы на разные предметы по Еврейскимъ обществамъ отпускаются изъ Думъ и Ратушъ по особымъ ассигновкамъ, внесеннымъ въ годичныя смѣты, или въ нѣкоторыхъ случаяхъ по предписаніямъ Гражданскихъ Губернаторовъ.

§ 22. Рекрутскимъ старостамъ, сборщикамъ податей и ихъ помощникамъ, Дума даетъ письменные приказы, посылая оные находящимся въ уѣздѣ чрезъ Земскій Судъ, при разносной книгѣ, безъ особыхъ отношеній. Земскіе же Суды, принявъ сіи пакеты, немедленно отправляютъ ихъ посредствомъ земской почты по адрессу.

§ 23. Въ Канцеляріи Городскихъ Думъ или Ратушъ, завѣдывающихъ Евреями, опредѣляется, сверхъ положенныхъ штатами, по одному Бухгалтеру и прибавляется такое число писарей, какое окажется необходимымъ по количеству Евреевъ, подвѣдомственныхъ Думѣ или Ратушѣ, или по отчетности и исполненію другихъ хозяйственныхъ распоряженій; для покрытія сихъ расходовъ на жалованье и канцелярскія потребности, производится съ Еврейскихъ обществъ особый сборъ, со включеніемъ онаго въ смѣту расходовъ. Самое опредѣленіе, гдѣ именно и въ какой степени нужно усилить Канцеляріи Думъ, равно какъ и назначеніе для сего сбора, предоставляется Генералъ-Губернаторамъ, на основаніи мѣстныхъ обстоятельствъ, по предварительному о томъ всякій разъ сношенію съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ.

—

25-го Марта, Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею, Генералъ-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Графъ *Паскевичъ-Эриванскій*, изволилъ выѣхать въ Варшаву.

—

Изъ Варшавы сообщаютъ, что почью, 26-го Марта н. ст., послѣ продолжительной и тяжкой болѣзни скончался Графъ Александръ *Потоцкій*, Оберъ-Шталмейстеръ Двора Его Императорскаго Величества, родившійся 5-го Января въ 1777 году.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 21 *Марта*.

На прошедшемъ засѣданіи палаты перовъ, г-нъ Тестъ, отъ имени коммиссіи, представилъ докладъ по проекту виконта Дарю, касательно акцій желѣзныхъ дорогъ; палата отложила разсмотрѣніе сего проекта до будущаго засѣданія 25 числа сего мѣсяца.

— Въ Гаврѣ получено слѣдующее извѣстіе, изъ Соединенныхъ Штатовъ отъ 19 го Февраля. 13-го числа происходилъ въѣздъ въ Вашингтонъ, президента г-на Полка; будущій вице-президентъ г-нъ Далласъ также туда прибылъ.

— Говорятъ, что г-нъ Полкъ, вступая въ должность, объявилъ, что только четыре года будетъ исправлять оную, что не позволитъ избрать себя вторично, и что не помѣститъ въ своемъ кабинетѣ нико-

§ 18. Pobór podatków z Żydów, którzy mieć będą prawo mieszkać w niewielkiéj liczbie w skarbowych dobrach lub w wioskach i folwarkach obywatelskich, wkłada się, w piérwszych, na wiejskich poborców pod dozorem zarzadzających czyli administratorów, w drugich zaś na samych dziedziców, z wydaniem jednym i drugim z Rad miejskich spisów rewizyjnych, zeszytów podatkowych i tablic, które wraz z pieniędźmi mają być przedstawiane przez nich do Rad lub Ratuszów.

§ 19. Poborcy podatków obowiązani są utrzymywać w porządku wręczone sobie zeszyty lub xięgi przychodu i rozchodu. Zebrane podatki i summy ziemskiego poboru, wnosić mają niezwłócznie do miejscowego powiatowego podskarbstwa, pobory zaś na różne Żydowskie potrzeby, do Rady lub Ratusza, które równie jak i podskarbstwa, wydają im niezwłócznie kwity z przyjęcia takowych pieniędzy.

§ 20. Co się tycze opatrzenia Żydowskich poborców, jako też miejskich Rad lub Ratuszów, w xięgi i zeszyty, przepisania czasu i ilości wnaszania summ, sprawdzania ich i rewizyi, poszukiwania niedoborów z Żydów i składania sprawozdań przez same Rady, postępuje się na zasadzie ustanowionych w tym celu osobnych prawideł.

§ 21. Pieniężne summy na różne przedmioty dla gmin Żydowskich, wydają się z Rad i Ratuszów podług oddzielnych biletów, oznaczonych w rocznych wykazach, lub w niektórych razach na mocy zalecenia Cywilnych Gubernatorów.

§ 22. Rekruckim Starostom, poborcom podatków, tudzież ich pomocnikom, Rada wydaje na piśmie rozkazy, przesyłając je znajdującym się w powiecie za pośrednictwem Sądu Ziemskiego, przy roznośnéj xiędze, bez oddzielnego pisma. Ziemskie zaś Sądy, odebrawszy takowe pisma, mają je rozsyłać niezwłócznie za pomocą ziemskiéj poczty, podług adressu.

§ 23. W Kancellaryi Miejskich Rad lub Ratuszów, zawiadujących Żydami, ustanawia się, prócz naznaczonych etatem, jeden jeszcze buchhalter, i dodaje się taka ilość pisarzy jaka okaże się niezbędną z powodu ilości Żydów, zależących od tejże Rady lub Ratusza, albo też z rzeczy rachunkowości lub innych ekonomicznych rozporządzeń;— dla pokrycia zaś wydatków na pensyą i potrzeby kancellaryjne, pobiera się z gmin Żydowskich osobny podatek, wciągając go do wykazu rozchodów. Oznaczenie zaś gdzie mianowicie i w jakim stopniu należy powiększyć kancellarye Rad, jako też nałożenie w tym celu poboru, zostawuje się do woli Jenerał-Gubernatorów, na zasadzie miejscowych okoliczności, po uprzedniém w téj rzeczy za każdą razą porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

—

Dnia 25-go Marca, Głównodowodzący Armią Czynną, Jenerał-Feldmarszałek Xiąże Warszawski, Hrabia Paszkiewicz-Erywański, wyjechał na powrót do Warszawy.

—

Donoszą z Warszawy, że w nocy 26 Marca nowego stylu, po długiéj i ciężkiéj słabości, zeszedł z tego świata Alexander Hrabia *Potocki*, Wielki Koniuszy Dworu Jego Cesarskiej Mości, urodzony 5 Stycznia 1777.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 21 *marca*.

Na onegdajszém posiedzeniu Izby Parów, P. Teste, imieniem Komissyi, złożył sprawę o wniosku Wice Hrabiego Daru, względem akcyj na koleje żelazne. Rozprawy nad tym przedmiotem toczyć się będą 25 b. m., Izba bowiem do tego dnia zawiesiła swoje obrady.

— Otrzymano z Hawru wiadomości ze Stanów-Zjednoczonych, dochodzące do 19 lutego. Przyszły Prezydent P. Polk odprawił 13 lutego wjazd do Washingtonu, gdzie przybył także przyszły Wice Prezydent P. Dallas.

— Mówią, że P. Polk, obejmując krzesło Prezydenta, oświadczył, że tylko cztery lata urzędować będzie; że nie podda się powtórnemu wyborowi, i że nie umieści w swoim gabinecie nikogo, coby mógł rościć prawa do przyszłéj

го, кто бы могъ имѣть притязаніе на это мѣсто при будущей вакансіи, и это для того, чтобы остаться совершенно безпристрастнымъ.

— Министръ торговли назначилъ премію въ 1,500 франковъ, за лучшее сочиненіе о падежѣ скота. Премія эта имѣетъ быть выдана въ Апрѣлѣ мѣсяцѣ главнымъ королевскимъ земледѣльческимъ обществомъ.

— Вчера, всѣ министры были на засѣданіи совѣта во дворцѣ, въ 11 часовъ утра.

22 *Марта.*

Въ парижскомъ Монитерѣ пишутъ, что споръ Даніи и Швеціи съ Мароккомъ улаженъ, при посредничествѣ англійскаго и французскаго консуловъ, и что засимъ платимая этими державами Марокку дань, отмѣнена. Англійскій генеральный консулъ въ Танжерѣ, г-нъ Гей, умеръ отъ болѣзни, коей онъ подвергся вслѣдствіе утомительнаго путешествія въ ненастное время въ Ларашъ. Ларашскій Паша Сиди-Буселамъ, письмомъ отъ 28-го с. м., извѣстилъ французскаго консула, что уполномоченный со стороны мароккскаго императора, для опредѣленія обще съ генераломъ Деларю границъ, уже отправился въ Ушду. Мароккскій императоръ изъявилъ удовольствіе по случаю назначенія генерала Деларю, и желаніе, чтобы дѣло сіе окончено было какъ можно скорѣе и въ угожденіе Франціи. Увѣряютъ, что императоръ намѣренъ противиться враждебнымъ покушеніямъ Абдъ-эль-Кадера и выгнать его изъ своихъ владѣній. Говорятъ даже, что одинъ изъ сыновей императора, Мулей Солиманъ, выступилъ уже съ войскомъ для склоненія на свою сторону непокорныхъ племенъ, и для того чтобы захватить эмира, расположившагося близъ границы, надъ рѣкою Малуею, съ 500 всадниковъ и 1,000 чел. пѣхоты, собранной изъ непокорныхъ племенъ Бени-Массема и Эмтайа.

— Въ Альжирѣ, по 13 Марта, все еще занимались очисткою мѣста послѣ опустошенія, причиненнаго взрывомъ 8-го числа. 11 Марта отрыты были девять труповъ солдатъ, игравшихъ въ минуту взрыва въ карты.

— Мускатскій Иманъ прислалъ Королю Французовъ четырехъ жеребцовъ отличной породы. Дабы сохранить породу сихъ лошадей во Франціи, Король приказалъ купить въ Занзибарѣ четыре кобылицы тойже породы.

— Начальникъ оазиса Уарегла, въ Сагарѣ, прислалъ въ Константину своего брата, для изъявленія своей покорности Французамъ. Онъ привезъ съ собою рекомендательное письмо отъ Тугуртскаго шейка. Оазисъ Уарегла, вмѣстѣ съ прочими, образуетъ естественную границу Альжиріи.

23 *Марта.*

Министры полагаютъ, что переговоры, которые ведетъ въ Лондонѣ герцогъ Броли касательно отмѣны закона объ осмотрѣ кораблей, будутъ имѣть успѣхъ. Мнѣніе будто министерство даетъ не важное значеніе сему вопросу, коль скоро существованіе онаго совершенно обезпечено до будущихъ засѣданій, совершенно неосновательно; напротивъ того кабинетъ полагаетъ не безъ основанія, что успѣшное рѣшеніе сихъ переговоровъ будетъ имѣть благопріятное вліяніе на избирателей.

— Г-нъ Лессепсъ получилъ приказаніе возвратиться къ своему посту въ Барселону, а г-нъ Адольфъ Барро будетъ назначенъ французскимъ генеральнымъ консуломъ въ Александріи.

— Главный Викарій Камбрейскій, Викаръ, наименованъ фрежюсскимъ епископомъ, на мѣсто умершаго Мишеля.

— Третьяго дня, въ деревянныхъ галлереяхъ, близъ большой луврской галлереи, раздался взрывъ нарочно подложенной петарды; взрывъ сей зажегъ обои, кои однакожъ тотчасъ были погашены, прежде чѣмъ огонь могъ достигнуть линіи висящихъ картинъ. Это случилось въ 8 часовъ утра; въ галлереяхъ не было никого, кромѣ нѣскольскихъ живописцевъ, покрывавшихъ нѣкоторыя картины лакомъ. Произведено строгое изслѣдованіе сего дѣла. Мысль о убыткахъ и вредѣ, кои могли послѣдовать отъ сего гнуснаго покушенія, приводитъ въ ужасъ.

24 *Марта.*

Министръ народнаго просвѣщенія представилъ Королю докладъ о необходимости измѣнить нынѣшнюю систему преподаванія въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ и ввести нѣкоторыя сообразно настоящему

kandydatury, a to w celu zachowania najściślejszéj bezstronności.

— Minister handlu przeznaczył 1,500 fr. nagrody za najlepszą rozprawę o pomorze bydła. Nagroda ta przysądzona ma być w miesiącu Kwietniu przez Królewskie centralne towarzystwo rolnictwa.

— Wczoraj, wszyscy Ministrowie byli na radzie w zamku, o godzinie 11 przed południem.

Dnia 22 *marca.*

Monitor Paryzki donosi, że spory istniejące między Marokko z jednéj strony, a Szwecyą i Danią z drugiéj, zostały załatwione za pośrednictwem Konsulów: angielskiego i francuzkiego, i że w skutku tego zniesioną została opłata haraczu. Smierć dotychczasowego jeneralnego angielskiego Konsula w Tangerze, P. Hay, przypisują niewygodom, jakich doznał, odbywając podróż w czasie niepogodnym do Laraszu. Basza Laraszu Sidi, Busselam, zawiadomił listownie d. 18-go b. m., Konsula francuzkiego, że pełnomocnik Cesarski, mający załatwić z Jenerałem Delarue kwestyą graniczną, już wyjechał do Uszdy. Cesarz polecił także oświadczyć swe ukontentowanie z wyboru Jenerała Delarue, oraz życzenie, aby ta sprawa mogła być jak najprędzéj załatwiona z zadowoleniem Francyi. Zapewniano także, iż Cesarz chce zapobiedz siłą wszelkim nieprzyjaźnym zamiarom Abd-el-Kadera, a nawet wypędzić go z państw swoich. Jeden z Xiążąt, Mulej Soliman, miał już wyruszyć z wojskiem dla pozyskania pokoleń, które się dotychczas nie poddały, i dla schwytania Emira, który z 500 jezdcami i 1,000 piechoty, zebranéj z nieujarzmionych przez Marokkanów pokoleń Beni-Massem i Emtaya, obozuje w bliskości granic, nad brzegiem rzeki Maluja.

— Dnia 13-go b. m. zajmowano się jeszcze w Algierze uprzątaniem zwalisk, pozostałych po wybuchu w dniu 8 m. D. 11-go, robotnicy wydobyli zwłoki 9 żołnierzy, których śmierć zaskoczyła podczas gry w karty.

— Iman Muskatu podarował Królowi Francuzów cztéry pyszne ogiery, najczystszéj krwi. Dla utrzymania téj rasy we Francyi, Król polecił kupić w Zanzibar cztéry klacze tegoż samego gatunku.

— Naczelnik Oazy Uaregla w Saharze, przysłał do Konstantyny swego brata, aby oświadczyć swe poddanie się władzy francuzkiéj. Poseł ten miał list polecający od Szeika z Tuggurt. Oaza Uaregla tworzy, wraz z wielu innemi, naturalną granicę Algieryi.

Dnia 23 *marca.*

Ministerstwo liczy z pewnością, że układy względem zniesienia prawa rewizyi, prowadzone w Londynie przez Xięcia Broglie, przyniosą pożądany wypadek. Zupełnie jest fałszywém mniemanie, jakoby ministerstwo nie wiele przywiązywało znaczenia do téj kwestyi, skoro byt jego do przyszłych posiedzeń jest zabezpieczony. Owszém gabinet spodziewa się nie bez przyczyny, że szczęśliwe rozwiązanie tych układów, wpłynie korzystnie na usposobienie wyborców.

— P. Lesseps otrzymał rozkaz powrócenia na swą posadę do Barcelony, a P. Adolf Barrot zostanie posłany do Alexandryi, jako Konsul jeneralny Francyi.

— Mianowany został Biskupem Fréjus, X. Wicart, Wikaryusz Jeneralny Cambrai, na miejsce zmarłego X. Michel.

— Przedwczoraj dał się słyszeć w galeryach drewnianych, w bliskości wielkiéj galeryi Luwru, wystrzał podłożonéj umyślnie petardy; wystrzał ten zapalił obicie, które natychmiast ugaszono, wprzód nim ogień doszedł do linii wiszących obrazów. Było to o godzinie 8 rano, i w galeryach nie było nikogo, prócz kilku malarzy, pokrywających lakierem niektóre obrazy. Ścisłe śledztwo zostało wyprowadzone. Strachem przeraża myśl o szkodach, jakie ten niegodziwy zamach mógł sprawić.

Dnia 24 *marca.*

Minister wychowania publicznego, w osobnym raporcie, przedstawił Królowi potrzebę zmiany dotychczas przyjętego systematu w wyższych zakładach naukowych, oraz wprowadzenia koniecznych, przez czas wymaganych

времени, улучшенія. Въ докладѣ семъ министръ, изложивъ обязанности правительства въ отношеніи народнаго образованія, обращается къ преподаванію правовѣдѣнія во Франціи и требуетъ учрежденія при парижскомъ университетѣ каѳедры исторіи правъ и каѳедры уголовныхъ законовъ, изученіе коихъ до сихъ поръ оставалось въ пебреженіи. При чемъ министръ представляетъ, что до сего времени не было публичныхъ курсовъ народнаго права и дипломатическихъ знаній, также политической экономіи и каноническаго права, кои нѣкогда преподавались съ такихъ успѣхомъ. Въ заключеніе министръ изъясняетъ, что цѣль настоящаго его представленія состоитъ въ приготовленіи молодыхъ людей къ государственной службѣ, и проситъ о назначеніи комитета, предлагая въ члены онаго бывшаго профессора и члена института г на Жирода и Страсбургскаго мера профессора при тамошнемъ юридическомъ факультетѣ г на Шютценбергера.

— По разнымъ обстоятельствамъ въ Альжирѣ предполагаютъ, что Абд эль-Кадеръ, по случаю вытѣсненія его изъ предѣловъ Морокко, найдетъ убѣжище въ оазисѣ Эль-Абіедъ Сиди Шеикъ, такъ какъ тамошнія племена, имѣющія значительное число всадниковъ, въ недавнемъ времени доставили ему значительную сумму денегъ. Говорятъ, что генералъ Ламорисьеръ, чтобы пресѣчь ему путь въ эту страну, рѣшился направить свою колонну на этотъ оазисъ, лежащій къ востоку отъ Альжиріи.

— Изъ Лондона увѣдомляютъ, что герцогъ Броли дѣятельно ведетъ переговоры о перемѣнахъ въ правѣ объ осмотрѣ кораблей, но при всемъ томъ не успѣетъ раньше выѣхать изъ Англіи, какъ около 20 с. м.

— Корветта „Фортуна“ вышла 17 числа с м. изъ Бреста въ Океанію, съ отрядомъ морскихъ солдатъ и артиллеріею.

— Говорятъ, что министръ иностранныхъ дѣлъ сблизился съ г-мъ Тьеромъ; обстоятельсво сіе, признаваемое за вѣрное, возбуждаетъ общій интересъ

— Конвенція о судоходствѣ, заключенная 16 Февраля, между Франціею и великимъ герцогствомъ тосканскимъ освобождаетъ отъ платы суда обоихъ государствъ, которыя вынуждены будутъ искать спасенія въ тосканскихъ и французскихъ гаваняхъ.

Англія.

Лондонъ. 21 *Марта*.

Совѣщанія парламента Засѣданіе нижней палаты 17 18 19 *и* 20 *Марта*. 17 го числа, прежде нежели палата приступила къ очереднымъ занятіямъ, сэръ Робертъ Пиль предложилъ, чтобы 2 Апрѣля прочитанъ былъ во второй разъ билль о допущеніи Евреевъ къ городскимъ должностямъ; этому сильно противился г нъ Инглисъ, членъ Оксфордскаго высшаго духовенства, котораго палата слушала со всеобщимъ смѣхомъ. Потомъ первый министръ объявилъ палатѣ, что послѣ праздниковъ потребуетъ онъ значительной суммы въ пользу Майнотской католической семинаріи, для усиленія способовъ къ лучшему академическому образованію въ Ирландіи. За симъ, такъ какъ на очереди состоялъ проектъ о пониженіи таможенныхъ пошлинъ, палата образовалась въ тайный комитетъ. Г-нъ Мильсъ потребовалъ, чтобы часть остаточныхъ суммъ употреблена была для поощренія хлѣбопашества. Министры противились этому предложенію; при чемъ лордъ Джонъ Руссель замѣтилъ, что воспретительная таможенная система уже не въ духѣ времени, и что хлѣбопашество ограничивается единственно собственною дѣятельностію и стараніемъ. Потомъ сэръ Робертъ Пиль опровергалъ относимыя къ нему лично г-мъ Израели обвиненія. Наконецъ, палата приступивъ къ балотированію, отринула предложеніе г на Мильса 213 голосами противъ 78, слѣдственно большинствомъ 135 голосовъ.

На засѣданіи 18 *числа*, возникли продолжительныя пренія по предложенію, какъ уже мы сообщили, объ уничтоженіи подати съ оконъ, которое и отвергнуто было 93 голосами противъ 47. Остальное время засѣданія посвящено было разсмотрѣнію дѣлъ Ново-Зеландской компаніи, по поводу представленныхъ помощникомъ министра колоній бумагъ.

На засѣданіи 19 *ч.*, по разсмотрѣніи нѣкоторыхъ мѣстныхъ вопросовъ, сэръ Робертъ Инглисъ, приверженецъ церкви и представитель Оксфорда, спрашивалъ, будетъ ли распоряженіе о денежномъ пособіи для католическаго Майнотскаго коллегіума

ulepszeń. Hrabia Salvandy, okazawszy naprzód w tém pismie, ile rząd powinien się zajmować wychowaniem publiczném, zwraca swą uwagę na naukę prawa we Francyi, i żąda ustanowienia przy uniwersytecie Paryzkim katedr: historyi prawa i prawa karnego, które-to nauki są zupełnie zaniedbane. Również uskarża się na to, iż dotychczas niema prelekcyj.: prawa narodów, umiejętności dyplomatycznych, ekonomii politycznéj i prawa kościelnego, które niegdyś we Francyi z powszechną sławą wykładane były. W końcu Minister oświadcza, że celem jego projektu jest usposobienie zdatnych kandydatów do służby rządowéj, i prosi Króla o mianowanie bezzwłocznie kommissyi, na któréj członków poleca: P. Girod, byłego professora i członka Instytutu, oraz P. Schutzenberger, Mera Strasburgskiego i professora prawa w tamecznym fakultecie prawnym.

— Rozmaite okoliczności obudziły w Algieryi domysł, iż Abd-el Kader, na przypadek wygnania go z Marokko, ma zapewnione schronienie w Oazie El-Abied-S-di Szeik, któréj pokolenia, posiadające liczną jazdę, złożyły mu niedawno, jako podatek, znaczną summę pieniędzy. Zapewniają, że dla odjęcia Emirowi i tego ostatniego środka pomocy, Jenerał Lamoriciere postanowił osobiście wyruszyć do téj Oazy, położonéj najdaléj na wschodzie Algieryi.

— Z Londynu donoszą, że Xiążę Broglie nadzwyczaj gorliwie prowadzi układy o zmodyfikowanie prawa rewizyi; mimo to jednak nie będzie mógł opuścić Anglii przed 20 m b. m.

— Korweta *Fortune*, odpłynęła 17-go b. m. z Brest do Oceanii, mając na pokładzie oddział piechoty morskiéj i artylleryi.

— Mówią o pojednaniu się Ministra spraw zagranicznych z P. Thiers. Rzecz ta znajduje powszechną wiarę i wzbudza niemałe zajęcie.

— Konwencya żeglugi, zawarta 16-go lutego między Francyą a W. X. Toskańskiém, uwalnia od wszelkiéj opłaty statki obu krajów, zmuszone szukać schronienia w portach Toskańskich i Francuzkich.

Anglia.

Londyn, 21 *marca*.

Obrady Parlamentu. Posiedzenia Izby Niższéj, w dniach 17, 18, 19 *i* 20 *marca*. Dnia 17-go, nim Izba przeszła do porządku dziennego, Sir Robert Peel wniósł, aby drugie odczytanie bilu o przypuszczeniu starozakonnych do wyższych urzędów miejskich, nastąpiło d. 2 kwietnia, co wzbudziło silną oppozycyą P. Inglis, członka wyższego duchowieństwa z Oxfordu, którą Izba z ogólnym śmiechem przyjęła. Następnie, piérwszy Minister zawiadomił Izbę, że zaraz po świętach Wielkanocnych upraszać będzie o znaczną summę dla seminaryum nauczycieli katolickich w Maynooth, w celu zaprowadzenia lepszego systematu akademicznego w wychowaniu Irlandczyków. Z porządku dziennego wypadały narady nad zniżeniem ceł; Izba zatém zamieniła się w tajny wydział. P. Miles żądał, aby część zbywających od potrzeb funduszów skarbu, oł-rócona była na podniesienie rolnictwa; Ministrowie opierali się temu wnioskowi, a Lord John Russel oświadczył, że systemat ceł zakazowych nie jest już w duchu czasu, i że rolnictwo zatém opierać się ma na własnéj swojéj gorliwości i czynności. Następnie Sir Robert Peel odparł silnie i z godnością czynione mu osobiste przez P. Izraeli zarzuty; poczém Izba przystąpiła do głosowania nad wnioskiem P. Miles i odrzuciła go większością 135 głosów, to jest: 213 przeciw 78.

Na posiedzeniu d. 18, toczyły się długie rozprawy, z powodu wniosku o zniesieniu podatku od okien, który, jak już doniesiono, 93 głosami przeciw 47 odrzucony został. Drugą połowę posiedzenia zajęły rozprawy nad interessami spółki Nowo-Zelandzkiéj, z powodu złożonych w tym przedmiocie papierów przez podsekretarza stanu w ministerstwie osad P. Hope.

Na posiedzeniu d. 19, po załatwieniu wielu miejscowych spraw, Sir Robert Inglis, stronnik kościoła i reprezentant z Oxfordu, chciał wiedzieć, czy wsparcie pieniężne dla kollegium Katolickiego w Maynooth w Irlandyi, zostanie przedstawione Izbie w kształcie bilu, czyli też

въ Ирландіи, представлено палатѣ въ видѣ билля, или въ видѣ постановленія, которое должно быть утверждаемо ежегодно. Хотя сэръ Робертъ Пиль, неохотно открываетъ свои финансовые проекты, однако объявилъ, что онъ не намѣренъ представлять въ видѣ биллей дѣлъ учебныхъ ирландскихъ заведеній, но что по принятіи сего проекта предложитъ палатѣ, чтобы пособіе это не поступало ежегодно въ палату. Наконецъ лордъ Ингестонъ прочелъ письмо извѣстнаго капитана Варнера, который намѣренъ открыть правительству секретъ своей всеистребляющей машины, если взобрѣтеніе его будетъ оцѣнено безпристрасно особою коммиссіею и онъ получитъ достаточное вознагражденіе. Сэръ Робертъ Пиль отвѣчалъ, что правительство удовлетворитъ желаніе капитана Варнера, если онъ докажетъ дѣйствительность своего изобрѣтенія. Послѣ этого отвѣта, палата образовалась въ комитетъ и утвердила, отвергнувъ двѣ неважныя поправки, актъ о ввозной пошлинѣ.

На вчерашнемъ засѣданіи (20 ч.), палата занималась дѣлами мѣстной важности. Г-нъ Дункомбъ объявилъ, что 8-го Апрѣля будетъ просить позволенія внести билль касательно пересылаемой по почтѣ корреспонденціи. Сэръ Робертъ Пиль увѣдомилъ, что 3-го Апрѣля предложитъ проектъ объ улучшеніи системы академическаго образованія въ Ирландіи, а г-нъ Вардъ намѣренъ въ то же время сдѣлать предложеніе, чтобы назначаемыя по духовному вѣдомству суммы отпускаемы были изъ фондовъ епископальной церкви. Потомъ засѣданіе палаты, по предложенію сэръ Роберта Пиля, отсрочено было до 31-го Марта.

— Журналъ *John Bull* сообщаетъ, что Королева, въ будущее лѣто, непремѣнно поѣдетъ въ Ирландію, и что къ прибытію Ея Величества приготовляютъ комнаты въ Дублинъ-Кастлѣ. Соборъ св. Патрика будетъ также поправленъ къ прибытію Ея Величества.

— Въ составленіи финансовыхъ и коммерческихъ плановъ, сэръ Робертъ Пиль пользовался содѣйствіемъ г-на Гладстона, который, оставивъ должность предсѣдателя коммерческой палаты, занялся сочиненіемъ: „Замѣчаній о коммерческомъ уставѣ.“ Сочиненіе сіе отличается безпристрастными сужденіями о коммерческихъ дѣлахъ, представленныхъ нынѣ на разсмотрѣніе парламента, и содержитъ въ себѣ поучительныя объясненія относительно таможенныхъ пошлинъ, торговли и казенныхъ сборовъ, а также замѣчанія о перемѣнахъ, введенныхъ по взиманію сихъ доходовъ.

— Говорятъ, что въ Англіи думаютъ завести улучшенные паровозы, обѣщающіе необыкновенные результаты въ отношеніи быстроты. Утверждаютъ, что съ помощію ихъ путь между Лондономъ и Манчестеромъ можно будетъ совершить въ шесть часовъ, слѣдовательно 64 километра (слишкомъ столько же верстъ) въ часъ.

— Извѣстно, что во время аттаки Французами Вера-Круза, генералу Сантанѣ оторвало ногу пушечнымъ ядромъ. Нога эта, перенесенная торжественно въ Мексику, была тамъ набальзамирована и положена въ великолѣпный мавзолей на одной изъ городскихъ площадей. Во время послѣднихъ смутъ, эта нога бывшаго президента подверглась одной участи съ своимъ прежнимъ владѣльцемъ. Монументъ, въ коемъ хранилась она, былъ разрушенъ, а ногу влачили по улицамъ, и бросили въ водоемъ. Одинъ носильщикъ досталъ ее оттуда, и продалъ какому то Англичанину, который отправилъ ее въ Лондонъ, гдѣ теперь эту ногу показываютъ публично въ кабинетѣ восковыхъ фигуръ, гдѣ кромѣ изображеній знаменитыхъ современниковъ, находятся также въ спиртѣ головы разныхъ извѣстныхъ преступниковъ.

22 *Марта.*

Лондонское общество обращенія Евреевъ въ христіанскую вѣру, представило на сихъ дняхъ министру иностранныхъ дѣлъ, лорду Абердину прошеніе, чтобы онъ поручилъ англійскому посланнику въ Константинополѣ исходатайствовать фирманъ на окончаніе постройки протестантской церкви, основанной обществомъ на горѣ Сіонѣ. Прошеніе это подписано слишкомъ 15 тысячами свѣтскихъ лицъ и нѣкоторыми духовными сановниками, а именно: архіепископомъ Кантербурійскимъ, и епископомъ Лондонскимъ. Лордъ Абердинъ подаетъ надежду, что фирманъ вскорѣ будетъ изданъ и обѣщалъ также ходатайствовать о признаніи Портою протестантскаго епископа въ Іерусалимѣ.

w kształcie postanowienia, które corocznie musi być zatwierdzaném. Chociaż Sir Robert Peel niechętnie objawia swe projekta finansowe, odpowiedział jednak, że spraw instytutów naukowych Irlandzkich nie myśli przedstawiać w kształcie bilu, lecz że po przyjęciu tego projektu, udzieli Izbie radę, aby wzmiankowane wsparcie uczynić niezawisłém od corocznych rozpraw. Następnie, Lord Ingeston odczytał list znanego Kapitana Warner, który chce odkryć rządowi tajemnicę swéj machiny do niszczenia, jeżeli wynalazek jego zostanie oceniony przez bezstronną komissyą, a on stosownie wynagrodzony. Sir Robert Peel odpowiedział, że rząd zadosyćuczyni życzeniom Kapitana Warner, jeżeli ten wprzód okaże prawdziwość swego wynalazku. Po téj odpowiedzi, Izba zamieniła się w komitet, i zatwierdziła, po odrzuceniu dwóch małoważnych poprawek, akt o cle wchodowém.

Na posiedzeniu wczorajszém (d 20), Izba zajmowała się podrzędnemi przedmiotami. P. Duncombe oświadczył, że 8-go kwietnia prosić będzie o pozwolenie wniesienia bilu, mającego na celu zabezpieczenie korrespondencyi pocztą przesyłanych. Sir Robert Peel zapowiedział na 3-ci kwietnia, złożenie planu względem poprawy systematu nauk akademicznych w Irlandyi, a P. Ward w tymże samym czasie ma wnieść projekt, aby summy przeznaczane na cele religijne, czerpane były z istniejących funduszów kościoła episkopalnego. Następnie Izba odroczyła swe posiedzenia, stosownie do wniosku Sir R. Peel, do 31 marca.

— Dziennik *John Bull* donosi, że Królowa na przyszłe lato niezawodnie zwiedzi Irlandyą, i że już na przyjęcie Monarchini przygotowują pokoje w Dublin-Castle. Katedra św. Patryka także będzie odświeżona na tę uroczystość.

— Reformy finansowe i handlowe Sir R. Peel znalazły dzielnego współpracownika w P. Gladstone, który porzuciwszy swój urząd (Prezesa Izby handlowéj), poświęcił wolne chwile na napisanie dzieła, pod tytułem „Uwagi o ostatniém prawodawstwie handlowém.“ Pismo to odznacza się spokojném rozumowaniem w sprawach handlowych, przełożonych obecnie parlamentowi; objaśnia czytelników w przedmiotach dotyczących ceł, handlu i dochodów skarbowych; oraz zwraca ich uwagę na zmiany, w systemacie skarbowym zaprowadzone.

— Mówią o zawarciu w Anglii umowy na parowozy wydoskonałone, z których rokują nadzwyczajne wypadki we względzie szybkości. Twierdzą, że za ich pomocą, droga między Londynem i Manchester będzie mogła być przebieżona w sześć godzin, co dałoby 64 kilometry (przeszło tyleż wiorst) na godzinę.

— Wiadomo, że podczas attaku Vera-Cruz przez Francuzów, Jenerał Santa Ana, były Prezydent Mexykański, miał nogę oderwaną przez kulę działową. Ta noga, odniesiona w tryumfie do Mexyku, była tam nabalsamowana i złożona w przepysznym mauzoleum na jednym z placów miasta. W czasie ostatnich zaburzeń ten szczątek Ex-Prezydenta uległ temuż losowi co i reszta jego osoby, to jest stał się przedmiotem nienawiści gminu. Pomnik który go zawierał został zburzony, a noga, włóczona po ulicach, wrzucona była do cysterny. Tragarz jeden wydobył ją stamtąd i przedał pewnemu Anglikowi, który ją posłał do Londynu, gdzie ma być wystawiona na widok publiczny, w sławnym gabinecie figur woskowych, który obok wizerunków współczesnych znamienitości, posiada w spirytusie głowy rozmaitych wsławionych zbrodniarzy.

Dnia 22 *marca.*

Londyńskie towarzystwo nawracania Izraelitów złożyło przed kilku dniami Ministrowi spraw zagranicznych, Lordowi Aberdeen, prośbę, w któréj żąda, aby Minister polecił Posłowi angielskiemu w Stambule, co najrychlejsze wyjednanie firmanu, na ukończenie protestanckiego kościoła, założonego przez towarzystwo na górze Sion. Prośbę tę podpisało przeszło 15,000 świeckich osób, tudzież wielu dygnitarzy kościoła, a mianowicie Arcybiskup Kanterburski i Biskup Londyński. Lord Aberdeen czyni nadzieję, że firman niebawem wydany będzie; przyrzekł oraz wstawić się o wyjednanie uznania przez Portę Biskupa protestanckiego w Jerozolimie.

— Знаменитая Портлендская ваза, совершенно починена г-нъ Дубльдеемъ и показывается публикѣ. Ваза эта такъ хорошо склѣена, что не видно и слѣда, что она была разбита.

— Изъ газеты *Times*: Изъ Рима сообщаютъ, что предположенный брачный союзъ графа Трапани съ Королевою Изабеллою II, непремѣнно будетъ приведенъ въ исполненіе, и что въ Римѣ ожидаютъ прибытія Короля Неаполитанскаго для приготовленій къ сему важному обряду. Папа изъявилъ уже свое согласіе на этотъ бракъ.

— Тоннель подъ Темзою превращенъ теперь въ большой базаръ. Между колоннадою устроены лавки съ разными товарами, продаваемыми при свѣтѣ газоваго освѣщенія. Музыканты разъигрываетъ здѣсь разныя пьесы, и фигляры забавляютъ публику своими штуками.

— Въ *Morning Chronicle* объявляютъ, что постройка новаго парламентскаго зданія продолжится еще 26 лѣтъ.

Германія.

Дармштадъ, 24 *Марта*.

Сегодня былъ при дворѣ большой обѣдъ, по поводу благополучнаго разрѣшенія отъ бремени Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Цесаревны. На этотъ обѣдъ приглашены были высшіе сановники и иностранные дипломаты. Его Королевское Высочество провозгласилъ тостъ за здравіе Его Императорскаго Величества Государя Императора Всероссійскаго, причемъ произведенъ 51 пушечный выстрѣлъ. Потомъ провозглашенъ былъ тостъ за здравіе Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Маріи Александровны, при чемъ послѣдовалъ 31 пушечный выстрѣлъ.

Дрезденъ, 20 *Марта*.

16 го сего числа, супруга герцога Іоанна разрѣшилась отъ бремени дочерью, которая при св. Крещеніи наречена именами: Софія, Марія, Фридриха, Августа. Юная фамилія Королевскаго дома состоитъ теперь изъ трехъ принцевъ и шести принцессъ; это напоминаетъ прежнее время, именно за 40 лѣтъ предъ симъ, были совершенно такія же семейныя отношенія царствующей династіи.

31 *Марта*.

Уже два дня какъ нашъ городъ и окрестности опустошаются наводненіемъ. Вода на Эльбѣ поднялась до необыкновенной высоты, какой не помнятъ старожилы. Большая часть стараго и новаго города залита водою; площади похожи на озера, по коимъ, ходятъ лодки. Большая средняя аркада, на коей находилось св. Распятіе, поставленное въ память 1813 года, упало сегодня въ полдень. Нѣсколько набережныхъ плотинъ, выше и ниже города прорваны, и вода разлилась по полямъ. Болѣе 20-ти деревень залиты водою до того, что жители, неуспѣвшіе убраться заблаговременно, сидятъ на крышахъ ожидая помощи.

Франкфуртъ на Майнѣ, 25 *Марта*.

Между тѣмъ какъ Рейнъ вскрылся уже и Кельнскіе пароходы готовятся начать завтра ежедневные свои рейсы изъ Майнца въ Мангеймъ, Майнъ все еще покрытъ толстымъ льдомъ, доходящимъ мѣстами до самаго дна рѣки. Замедленіе судоходства нанесло большой вредъ здѣшней Пасхальной ярмаркѣ. Послѣ 10 градусовъ мороза, бывшаго вчера, сегодня пошелъ у насъ дождь, который однако не подаетъ надежды на скорое наступленіе весны.

Любекъ, 12 *Марта*.

Пароходное судоходство изъ здѣшняго города въ С. Петербургъ, откроется съ 10-го Мая; съ этого времени каждую Субботу будетъ выходить одинъ пароходъ отсюда, и одинъ изъ С. Петербурга.

Швейцарія.

Цурихъ, 19-*го Марта*.

На вчерашнемъ засѣданіи чрезвычайнаго Сейма, Г. Кернъ прочелъ составленный имъ докладъ коммисіи, учрежденной для разсмотрѣнія вопросовъ: о Іезуитахъ, объ амнистіи и вольныхъ отрядахъ. Относительно двухъ первыхъ, коммисія раздѣлилась на

— Sławna urna Portlandzka, zupełnie naprawiona przez P. Doubleday, wystawioną została na widok publiczności. Nie widać na niéj najmniejszego śladu rozbicia.

— Dziennik *Times*, podług listów z Rzymu, donosi, że małżeństwo Hr. Trapani z Królową Izabellą II, niezawodnie przyjdzie do skutku. Król Neapolitański spodziewany jest w Rzymie, w celu poczynienia przygotowań do tego ważnego obrządku. Związek ten otrzymał zgodzenie się stolicy Apostolskiéj.

— Tunel pod Tamizą stał się teraz obszernym podziemnym bazarem. Miejsca pomiędzy filarami zamieniono w sklepy rozmaitych towarów, wystawionych na sprzedaż, przy jasném świetle gazu. Orkiestra gra tam bez przerwy, a obok kuglarze pokazują swe sztuki.

— Podług *Morning-Chronicle*, budowa nowego gmachu parlamentowego, ma trwać jeszcze lat 26.

Niemcy.

Darmsztad, 24 *marca*.

Dziś był dany wielki obiad u dworu, z powodu szczęśliwego rozwiązania J C W. Wielkiej Xiężny Cesarzewny Następczyni, na który zaproszeni zostali wielcy dygnitarze i dyplomaci zagraniczni. J. K Wysokość wniósł toast za zdrowie N. Cesarza Wszech Rossyi, który pozdrowiony został 51 wystrzałem z dział. Toastowi za zdrowie J. C W. Wielkiej Xiężny Cesarzewny Maryi Alexandrówny towarzyszyło 31 wystrzałów.

Drezno, 20 *marca*.

Małżonka Xięcia Jana powiła d. 16 b. m. córkę, która otrzymała na chrzcie św. imiona: Zofia, Marya, Fryderyka, Augusta. Młoda familia domu Królewskiego składa się teraz z trzech Xiążąt i 6 Xiężniczek, co przypomina dawniejsze czasy, kiedy przed 40 laty były zupełnie podobne stosunki familijne dynastyi panującéj.

Dnia 31 *marca*.

Od dwóch dni miasto nasze i okolice, są teatrem najokropniejszéj powodzi. Elba wzniosła się do wysokości, jakiéj nie pamiętają dzieje. Większa część starego i nowego miasta jest zalana wodą; place podobne do jezior, po których uwijają się łodki. Średnia wielka arkada mostu, na któréj się znajdował krucyfix, postawiony na pamiątkę 1813 roku, runęła dziś o południu. Kilka tamm ponadbrzeżnych, powyżéj i poniżéj miasta zostało rozerwanych, i woda rozlała się po polach. Przeszło 20 wiosek tak jest zalanych powodzią, że mieszkańcy, którzy w czas ujść nie zdołali, chronić się muszą na dachach oczekując ratunku.

Frankfurt nad Menem, 25 *marca*.

Kiedy prawie cały Ren, o ile wiemy, jest wolny od lodów, i parostatki Kolońskie już jutro rozpoczną codzienny bieg swój między Moguncyą i Manheimem, Men tymczasem pokryty jest lodem, który gdzieniegdzie aż do dna dochodzi. Takowe zatamowanie żeglugi przyniosło wielką szkodę naszemu jarmarkowi Wielkanocnemu Po 10 stopniach zimna, któreśmy wczoraj mieli, dzisiaj nastąpił deszcz: z czego jednak nie można wnioskować, że wiosna już się ustali.

Lubeka, 12 *marca*.

Żegluga parowa między tutejszém miastem i Petersburgiem rozpocznie się dnia 10 maja. Od tego czasu, co Sobota, będzie odpływać jeden parostatek stąd i jeden z Petersburga.

Szwajcarya.

Zurich, 19 *marca*.

Na wczorajszém posiedzeniu nadzwyczajnego Sejmu, P. Kern odczytał ułożone przez się sprawozdanie Komissyi, wybranéj w celu roztrząśnienia kwestyi: o Jezuitach, o amnestyi i o wolnych oddziałach. Co do dwóch piérwszych, Komissya podzieliła się na dwie części, których

двѣ части, мнѣнія коихъ поочередно представлены Сейму. Большинство, въ духѣ радикальномъ, требуетъ: 1) чтобы Сеймъ, по силѣ 1 и 2 ст. Союзнаго Уложенія, воспретилъ люцернскому кантону водворять у себя Іезуитовъ; 2) чтобы швицкій, фрейбургскій и валлискій кантоны, въ коихъ находятся Іезуиты, немедленно удалили ихъ изъ своихъ предѣловъ; и 3) чтобы ни одинъ изъ другихъ кантоновъ не принималъ ихъ къ себѣ. Меньшинство, въ духѣ Форортской инструкціи, желаетъ ограничиться только дружественнымъ и усильнымъ приглашеніемъ люцернскаго кантона, чтобы онъ уничтожилъ свое постановленіе относительно призванія Іезуитовъ; на счетъ же другихъ кантоновъ умалчиваетъ. Относительно же амнистіи, обѣ стороны того мнѣнія, что Сеймъ долженъ пригласить кантоны: люцернскій, аргаускій, тессинскій и валлискій, къ обнародованію общей амнистіи за всѣ политическія проступки, произшедшіе по поводу послѣднихъ смятеній. Вмѣстѣ съ сими двумя проектами большинства и меньшинства коммисіи, докладчикъ представилъ еще третій, посредничій, по духу близскій къ проекту меньшинства, а по содержанію къ проекту большинства. Сеймъ, послѣ продолжительныхъ преній, балотировалъ по очереди по всѣмъ тремъ проектамъ; а такъ какъ ни одинъ изъ нихъ не получилъ рѣшительнаго большинства 12-ти голосовъ, то вопросы, объ Іезуитахъ и амнистіи *остаются нерѣшенными*.

Предметомъ совѣщаній на сегодняшнемъ засѣданіи были *вольные отряды (Corps francs)* Проектъ коммисіи въ этомъ отношеніи слѣдующаго содержанія: „1) Образованіе вооруженныхъ отрядовъ, а равно и дѣйствія ихъ, безъ вѣдома и разрѣшенія кантонныхъ управленій, какъ противные духу и цѣли Федераціоннаго Союза, не должны быть допускаемы. 2) Штаты приглашаются предпринять мѣры, для предупрежденія того и другаго. 3) Управленія кантоновъ издадутъ соотвѣтственный съ этою цѣлію уголовный законъ. — Изъ числа этихъ трехъ статей, только первая получила необходимое большинство 12-ти голосовъ, двѣ же послѣднія статьи, заключающія всю силу и пользу проекта, по поводу недостаточнаго большинства, остаются нерѣшенными. — Такимъ образомъ весь Сеймъ кончился ничѣмъ, и, совершивъ балотировку по проекту коммисіи, отсрочилъ занятія свои на неопредѣленное время большинствомъ 12½ голосовъ.— Завтра, въ 11-ть часовъ, послѣдуетъ торжественное закрытіе и чтеніе протокола о его дѣйствіяхъ, кои напрасно только заняли три недѣли времени.

Испанія.

***Мадритъ*, 13 *Марта*.**

Правительство представило сегодня конгрессу проектъ новаго закона относительно выборовъ. Число депутатовъ имѣетъ быть увеличено съ 241 до 306 и страна раздѣлена будетъ на столько же избирательныхъ округовъ; тогда какъ теперь каждая провинція назначала извѣстное число депутатовъ. Чтобы быть избраннымъ въ депутаты, необходимо имѣть 600 піастровъ дохода въ годъ, или вносить 50 піастровъ постоянной подати. Генералъ-капитаны, прокуроры верховныхъ судилищъ, политическіе начальники, инстенданты, могутъ быть избираемы въ депутаты только въ такомъ случаѣ, если должность свою исправляютъ въ самомъ Мадритѣ Избирателями могутъ быть только тѣ, кои вносятъ 20 піастровъ подати, или состоя въ государственной службѣ, получаютъ 750 піастровъ жалованья.

— Министры, какъ кажется, намѣрены, лишь только вышеупомянутый законъ о выборахъ будетъ принятъ, ввести въ дѣйствіе новое уложеніе, и потребовать у кортесовъ опредѣленія податей вообще, а также уполномоченія министру финансовъ къ приведенію въ порядокъ государственнаго долга; послѣ сего они приступятъ немедленно къ распущенію теперешнихъ кортесовъ, чтобы созвать другихъ по силѣ новаго избирательнаго закона.

zdanie z kolei przełożone zostały Sejmowi. Większość w duchu radykalnym, żąda: 1) aby Sejm na mocy 1 i 2 art. Federacyjnego Paktu, zabronił Kantonowi Lucerny zaprowadzać u siebie Jezuitów; 2) aby wezwał usilnie Kantony: Szwytz, Fryburg i Walezya (Wallis, gdzie się Jezuici znajdują, do wydalenia ich natychmiast z swych granic, i 3) aby żaden inny Kanton nie mógł ich do siebie przyjmować. Mniejszość, w duchu instrukcyi Vorortu, pragnie poprzestać tylko na przyjacielskiém usilném wezwaniu Kantonu Lucerny, iżby cofnął postanowienie swoje względem przywołania Jezuitów; o innych zaś Kantonach zamilcza. Co do amnestyi, obie strony są tego zdania, aby Sejm wezwał Kantony: Lucernę, Aargau, Tessin i Walezyą, do udzielenia amnestyi ogólnéj, za wszystkie polityczne przestępstwa, z rzeczy ostatnich zaburzeń wynikłe. Obok tych dwóch projektów, od większości i mniejszości Komissyi, sprawozdawca przedstawił jeszcze trzeci, pośredni, w duchu do projektu mniejszości, w stylu zaś do projektu większości zbliżony Sejm po długich rozprawach, głosował z kolei nad wszystkiemi trzema; że zaś żaden z nich nie otrzymał za sobą stanowczéj większości 12 głosów, rzecz przeto o Jezuitach i o amnestyi *pozostaje nierozstrzygniętą*.

Przedmiotem obrad na posiedzeniu dzisiejszém, były *wolne oddziały* (Corps-francs). Projekt Komissyi w tym względzie brzmi jak następuje: „1) Tworzenie się zbrojnych oddziałów, jako też działanie ich bez wiedzy i woli Kantonalnych rządów, jako przeciwne duchowi i celowi Federacyjnego Związku, nie powinno bydź dopuszczane. 2) Stany Sejmowe wezwane są do uchwalenia środków, aby jednemu i drugiemu zapobiedz. 3) Rządy Kantonalne wydadzą w tym celu stosowne prawa karne.“ Z pomiędzy tych trzech artykułów, piérwszy tylko pozyskał potrzebną większość 12 głosów, i przeto przyjęty został. Dwa ostatnie, zawierające właśnie całą moc i użyteczność projektu, z powodu niedostateczněj większości, pozostają nierozstrzygnięte.— Tym sposobem Sejm cały skończył się na niczém; i po odbytém głosowaniu nad projektem Komissyi, odroczył się na czas nieograniczony większością 12½ głosów.— Jutro o godzinie 11-éj nastąpi uroczysta zamknięcie i odczytanie protokulu jego działań, które naprożno tylko trzy tygodnie czasu zajęły.

Hiszpania.

***Madryt* 13 *marca*.**

Rząd przełożył dziś Kongressowi projekt do nowego prawa wyborczego. Liczba Deputowanych ma być powiększona z 241 na 306; kraj ma być podzielony na tyleż okręgów wyborczych, gdy dotychczas każda prowincya mianowała pewną liczbę Deputowanych. Aby zostać Deputowanym, potrzeba posiadać rocznego dochodu 600 piastrów, albo opłacać stałego podatku 50 piastrów. Jeneralni Kapitanowie, Prokuratorowie wyższych sądów, Naczelnicy polityczni, Intendenci, mogą tylko wtedy na Deputowanych być obieranemi, jeżeli swój urząd sprawują w samym Madrycie. Wyborcami są tylko ci, którzy płacą 20 piastrow podatku albo jako urzędnicy pobierają pensyi 750 piastrów.

— Zdaje się, że Ministrowie mają zamiar, jak tylko powyższe prawo wyborcze będzie przyjętém, wprowadzić w wykonanie nową ustawę i zażądać od Kortezów uchwalenia podatków w ogólności, oraz upoważnienia Ministra skarbu do uporządkowania długu krajowego; poczém przystąpią niezwłócznie do rozwiązania teraźniejszych Kortezów, ażeby zwołać inne, podług nowego prawa wyborczego.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Гликсберга— Печ. позвол. 3-го Апрѣля 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.